

A 376472

Lecturas de nós

INTRODUCCIÓN Á LITERATURA GALEGA

Ramón Gutiérrez Izquierdo

EDICIONES XERAIS DE GALICIA

ÍNDICE

PRESENTACIÓN	7
Criterios de edición dos textos	11

I. TEORÍA LITERARIA

A LITERATURA E O SEU ESTUDIO

Qué é a literatura	17
As funcións da literatura	21
Os xéneros literarios	21
A lírica	22
A narrativa	25
A dramática: o teatro	31
Os recursos da linguaxe literaria	32
O contexto e a obra literaria	37
O comentario de textos	38

II. A LITERATURA DA IDADE MEDIA

A GALICIA MEDIEVAL	45
XÉNESE E DESENVOLVEMENTO	
DA LÍRICA GALEGO-PORTUGUESA	49
A CANTIGA DE AMOR	53
[<i>Quer'eu en maneira de proençal</i>]	57
O panexírico da dama	59
A CANTIGA DE AMIGO	65
[<i>Seríam'eu na ermida de San Simión</i>]	69
O mar da namorada	71
A CANTIGA DE ESCARNIO E MALDICIR	
E OS XÉNEROS MENORES	79
[<i>Don Foão que eu sei que á preço de livão</i>]	83
Contra lixeireza e mudanza	85
AS CANTIGAS DE SANTA MARÍA	91
<i>Cantiga CIII</i>	95
O tempo suspendido	97

A NARRATIVA MEDIEVAL	105
[<i>A tentación de Persival</i>]	109
A batalla da seducción	113
 III. A LITERATURA DOS SÉCULOS XV, XVI, XVII e XVIII	
A IDADE MODERNA EN GALICIA	123
O SILENCIO LITERARIO DOS SÉCULOS ESCUROS	127
« <i>Respice finem</i> »	130
Pulvis et umbra	131
 IV. A LITERATURA DO SÉCULO XIX	
A GALICIA DECIMONÓNICA	139
OS PRECURSORES DO REXURDIMENTO	143
[<i>Ouh Galicia, Galicia boi de palla</i>]	146
Sobre a interiorización do agravio	147
ROSALÍA DE CASTRO	153
[<i>Adiós, ríos; adiós, fontes</i>]	160
A perda do Paraíso	161
[<i>Cando penso que te fuches</i>]	169
O misterio da sombra	171
EDUARDO PONDAL	179
« <i>Os pinos</i> »	185
As voces da terra	187
CURROS ENRÍQUEZ	197
« <i>A Rosalía</i> »	203
A poesía no espello do poema	205
A NARRATIVA DO REXURDIMENTO	213
« <i>Xan Brencellao</i> »	217
O reverso culto dunha anécdota popular	219
 V. A LITERATURA ENTRE 1900 E 1936	
A GALICIA DO PRIMEIRO TERCIO DO SÉCULO XX	229
HERDANZA E RENOVACIÓN	233
NORIEGA VARELA	235
« <i>Toda humilde belleza...</i> »	238
O feitizo das naturezas humildes	239
RAMÓN CABANILLAS	245
[<i>Nun nimbo lumioso surde o bardo adiviño</i>]	250

Prodixio, mito e profecía	253
A NARRATIVA DA ÉPOCA NÓS	261
VICENTE RISCO	263
« <i>A velliña vella</i> »	269
Entre o pesimismo e a esperanza: unha parábola de Galicia	271
OTERO PEDRAYO	279
« <i>As onzas</i> »	286
A fin dun mundo	289
CASTELAO	299
« <i>Peito de Lobo</i> »	307
A dimensión exemplar da imaxe	309
RAFAEL DIESTE	319
« <i>Encol da morte de Bieito</i> »	324
Obsesión e misterio	327
A POESÍA DAS VANGARDAS	337
MANUEL ANTONIO	341
« <i>O cartafol do vento</i> »	346
A percepción vanguardista da travesía	347

VI. A LITERATURA DE 1950 A 1980

GALICIA NA SEGUNDA METADE DO SÉCULO XX	357
O RELEVO LITERARIO DE POSGUERRA	361
CELSO EMILIO FERREIRO	365
« <i>O can danado</i> »	372
O terror como praga	373
ÁNXEL FOLE	381
« <i>Antón de Cidrán</i> »	387
A vivencia premonitoria da morte	389
BLANCO-AMOR	397
« <i>A arrasadeira</i> »	405
Emulación e liberdade	411
ÁLVARO CUNQUEIRO	425
« <i>O galo de Portugal</i> »	433
Parodia e subversión do Don Xoán	437
« <i>Deica abril</i> »	451
Letras de antano e primavera eterna	453
A RENOVACIÓN LITERARIA	465
NEIRA VILAS	469

«Lucinda»	475
Determinismo e conciencia social	477
MÉNDEZ FERRÍN	485
«Elipsis»	493
A inversión do tema do heroe	497
CARLOS CASARES	511
«O Xudeo Xacobe»	519
Tolerancia e refutación da Historia	523
BIBLIOGRAFÍA	537
ÍNDICE ANALÍTICO	567